

CENTAR ZA VOZILA HRVATSKE
Zagreb, Ilica 15/I

P R I R U Č N I K

**O ODGOVORNOSTI RADNIKA STANICA ZA TEHNIČKI
PREGLED VOZILA U OBAVLJANJU POSLOVA TEHNIČKIH
PREGLEDA I REGISTRACIJE VOZILA**

III. izmijenjeno izdanje

Stručni bilten br. 112

Zagreb, siječanj 2005. godine

ZA NAKLADNIKA: dr.sc. Jakša Topić, dipl. ing.

IZRADILA: Dušica Ezgeta, dipl. iur.

LEKTURA: Inga Lozić, prof.

SADRŽAJ

Predgovor	1
I. Registracija vozila	2
• Regstarske pločice.....	2
• Registracija motornih i priključnih vozila.....	3
• Registracija vozila Oružanih snaga i vozila MUP-a.....	4
II. Tehnički pregledi vozila	5
• Vrste tehničkih pregleda vozila.....	5
• Nepodudaranje podataka iz dokumenata vozila sa stvarnim podacima vozila.....	6
• Stanice za tehnički pregled vozila.....	7
• Nadzornik tehničke ispravnosti vozila.....	8
• Upravni i inspekcijski nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila i radom nadzornika tehničke ispravnosti vozila.....	8
III. Stručna organizacija ovlaštena od strane MUP-a	10
IV. Kaznena djela koja radnici u stanicama za tehnički pregled vozila mogu počinuti nesavjesnim radom	12
• Kaznena djela protiv službene dužnosti.....	12
• Kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava.....	13
• Kaznena djela protiv javnog reda.....	13
• Kaznena djela protiv imovine.....	13
V. Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela	15
VI. Odgovornost radnika za štetu uzrokovanu poslodavcu	16

PREDGOVOR

Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje ovog Priručnika izdano je još u siječnju 1997. godine, od kada su nastupile brojne izmjene propisa koji su podloga za ovaj priručnik. Tako je u «Narodnim novinama» broj 105/04 objavljen novi Zakon o sigurnosti prometa na cestama, nakon čega su donijeti i novi podzakonski akti za njegovu provedbu. Jednako tako, izmijenjene su i pojedine odredbe Zakona o radu («Narodne novine» broj 137/04 - pročišćeni tekst) te Kaznenog zakona («Narodne novine» broj 110/97, 27/98, 129/00, 51/01, 105/04), a donesen je i posve novi propis – Zakon o kaznenoj odgovornosti pravnih osoba («Narodne novine» broj 151/03). Iz navedenog razloga ukazala se potreba pripremanja novog izdanja Priručnika, koje ne samo da sadrži izmijenjene zakonske odredbe, već i na sistematičniji način obrađuje materiju odgovornosti radnika stanica za tehnički pregled vozila (nadzornika tehničke ispravnosti vozila i referenata za poslove registracije vozila) u obavljanju poslova tehničkih pregleda i registracije vozila.

U ovom Priručniku obrađene su osnove postupka registracije vozila i tehničkog pregleda vozila, uvjeti kojima pravne i fizičke osobe moraju udovoljavati za obavljanje ovih poslova te njihova prekršajna odgovornost za slučaj nepoštivanja zakonskih odredbi. U Priručniku su nadalje obrađena kaznena djela koja radnici stanica za tehnički pregled vozila mogu počinuti svojim nesavjesnim radom, te odgovornost pravnih osoba za kaznena djela koja počinu odgovorna osoba u pravnoj osobi. Uz prekršajnu i kazneno-pravnu odgovornost, radnici stanica za tehnički pregled vozila odgovorni su za pravilan rad i s osnova radnog odnosa, stoga je u Priručniku obrađena i njihova radno-pravna odgovornost.

Ovaj je Priručnik prvenstveno namijenjen budućim nadzornicima tehničke ispravnosti vozila za polaganje ispita iz predmeta "Poznavanje propisa o odgovornosti nadzornika i stanica za tehnički pregled vozila", no koristiti ga mogu i radnici stanica za tehnički pregled vozila u svakodnevnom radu, a osobito kao pripremu za provjeru stručnosti propisanu Zakonom o sigurnosti prometa na cestama.

I. REGISTRACIJA VOZILA

Sukladno **Zakonu o sigurnosti prometa na cestama**, motorna i priključna vozila, osim u zakonom propisanim iznimkama, smiju sudjelovati u prometu na cesti ukoliko su registrirana i ako imaju važeću prometnu dozvolu. Vozila registrirana u Republici Hrvatskoj moraju uz navedeno imati i važeću knjižicu vozila.

Registrirati se mogu samo ona vozila za koja se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna.

Lake se prikolice ne registriraju prema propisima o registraciji vozila, no mogu sudjelovati u prometu na cestama ukoliko su označene registarskom pločicom i ukoliko je na tehničkom pregledu utvrđeno da su ispravne.

Za registrirano vozilo izdaju se prometna dozvola, registarske pločice i knjižica vozila.

Pravne i fizičke osobe mogu svoja vozila registrirati i privremeno, na vrijeme od 60 dana do 12 mjeseci. Za privremeno registrirana vozila izdaje se prometna dozvola s rokom važenja privremene registracije.

• **Registarske pločice**

Registarske pločice se za registrirana vozila izdaju temeljem jednog od sljedeća tri pravilnika:

- **Pravilnik o registraciji vozila** («Narodne novine», broj 5/05)
- **Pravilnik o registraciji vozila Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH** («Narodne novine», broj 79/02)
- **Pravilnik o registraciji i opremi te uvjetima za upravljanje vozilima Ministarstva unutarnjih poslova** («Narodne novine», broj 55/94, 83/94, 57/96 i 142/03)

Slijedom navedenog, registarske pločice mogu biti:

- **bijele boje na kojoj je crnom bojom otisnuta oznaka registracijskog područja i registarski broj vozila:**

- 1) registarske pločice za motorna i priključna vozila, osim za motocikle, mopede, četverocikle i lake četverocikle,
- 2) registarske pločice za motocikle i četverocikle,
- 3) registarske pločice za mopede i lake četverocikle,
- 4) registarske pločice za traktore, radne strojeve i vozila na čiji se zadnji dio zbog njihove konstrukcije ne može pričvrstiti registarska pločica iz točke 1),

- **bijele boje na kojoj je crvenom bojom otisnuta oznaka registracijskog područja i registarski broj vozila:**

- 5) registarske pločice za vozila koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima glede dimenzija (duljina, širina, visina), odnosno čija je najveća dopuštena masa veća od propisane, odnosno koja premašuju dopuštena osovinska opterećenja,

- **plave boje na kojoj je žutom bojom otisnuta oznaka registracijskog područja i registarski broj vozila:**

- 6) registarske pločice za motorna i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj i njihova osoblja,

- bijele boje na kojoj je zelenom bojom otisnuta oznaka registracijskog područja i registarski broj vozila:

- 7) registarske pločice za vozila stranaca kojima je odobren privremeni ili stalni boravak, za privremeno registrirana vozila i za vozila stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika,

- bijele boje na kojoj je plavom bojom otisnuta oznaka registracijskog područja i registarski broj vozila:

- 8) registarske pločice za vozila Ministarstva unutarnjih poslova,

- žute boje na kojoj je crnom bojom otisnuta oznaka registracijskog područja i registarski broj vozila:

- 9) registarske pločice za vojna vozila.

Motorna vozila u prometu, osim motocikla, traktora, radnih strojeva, mopeda i priključnih vozila, moraju imati po dvije registarske odnosno pokusne pločice. Vozila koja su u prethodnoj rečenici navedena kao iznimke, mogu imati po jednu pločicu.

• **Registracija motornih i priključnih vozila**

Registraciju motornih i priključnih vozila te izdavanje pokusnih pločica obavljaju policijske uprave, odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila ako ispunjavaju uvjete i imaju ovlaštenje, prema prebivalištu ili sjedištu vlasnika.

Za registraciju vozila vlasnik ne plaća upravnu pristojbu kada za to plaća naknadu u stanici za tehnički pregled vozila. Protiv rješenja stanice za tehnički pregled vozila kojim se odbija zahtjev za registraciju, može se izjaviti žalba policijskoj upravi na čijem se području nalazi stanica za tehnički pregled vozila.

Pokusne se pločice mogu izdavati i prema mjestu, odnosno sjedištu tvrtke u kojem je vozilo proizvedeno ili u kojem je neregistrirano vozilo kupljeno. Pokusne pločice izdaju se najduže na rok od 15 dana. Pokusne pločice mogu izdavati i tvrtke koja se bave prodajom vozila na malo, i to samo za neregistrirana vozila koja prodaju, ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju ovlaštenje. U navedenom slučaju pokusne se pločice izdaju za sudjelovanje vozila u prometu samo od mjesta u kojem su kupljena, odnosno preuzeta do mjesta gdje će biti registrirana.

Pokusne pločice mogu izdavati i obrtnici koji imaju registrirani obrt za prepravljavanje ili popravljavanje vozila, za vozila koja prepravljaju ili popravljaju, uz uvjet da ista imaju ispravne uređaje za upravljanje i zaustavljanje te da su propisno označena.

Pokusne pločice mogu se izdati samo za vozila koja su prethodno osigurana.

Ovlaštenje za izdavanje pokusnih pločica izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova, nakon što stručna organizacija ovlaštena od strane MUP-a utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti. Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako neovlašteno izdaje pokusne pločice ili ih ne izdaje u skladu s propisima, a novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Stanica za tehnički pregled mora za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila imati pečat sa grbom RH. Pečat se smije upotrebljavati samo u navedenu svrhu, sukladno propisima o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske. Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila upotrebljava pečat sa grbom RH suprotno

navedenom, a novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Poslove registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila, kao i administrativne poslove u vezi s tehničkim pregledima, mogu obavljati osobe sa završenom najmanje srednjom stručnom spremom, koje imaju uvjerenje stručne organizacije ovlaštene od strane MUP-a o osposobljenosti za obavljanje navedenih poslova. Za poslove registracije vozila navedene osobe moraju imati i dopuštenje (licencu) MUP-a, a za poslove u vezi s osiguranjem vozila dopuštenje (licencu) Ministarstva financija.

Postupak registracije motornih i priključnih vozila utvrđen je **Pravilnikom o registraciji vozila**, kojim se propisuju uvjeti i način registracije i odjave motornih i priključnih vozila, oblik, boja, veličina i sadržaj obrasca prometne dozvole i knjižice vozila, registarskih i pokusnih pločica, način vođenja evidencije o registriranim vozilima, uvjeti koje moraju ispunjavati stanice za tehnički pregled vozila za obavljanje poslova registracije vozila te oznake registarskih područja.

Vozilo se registrira upisom registarske oznake i određenih podataka o vozilu i vlasniku, odnosno korisniku u evidenciju o registriranim vozilima. U praksi to znači da je vozilo registrirano tek nakon što vlasnik s nepotvrđenim registarskim dokumentima ode u policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema svom prebivalištu ili sjedištu, gdje mu se nakon pregleda donesene dokumentacije ovjere prometni dokumenti (prometna dozvola i knjižica vozila) te izdaju registarske pločice. Vozilo je potpuno ispravno za sudjelovanje u prometu na cesti tek nakon postavljanja registarskih pločica na isto.

- **Registracija vozila Oružanih snaga RH i vozila MUP-a**

Vozila Oružanih snaga RH i vozila Ministarstva unutarnjih poslova registriraju se po posebnim propisima što ih donose nadležna ministarstva. Tehnički pregledi takvih vozila obavljaju se u stanicama za tehnički pregled vozila, dok se registracija istih obavlja u nadležnim ministarstvima.

Pravilnikom o registraciji vozila Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH propisuju se uvjeti i način registracije i odjave nebojnih motornih i priključnih vozila Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske, obrazac prometne dozvole, oblik, boja, dimenzije i sadržaj registarskih pločica, obilježavanje te način vođenja evidencije o registriranim vozilima MO i OS RH.

Prvu registraciju i odjavu vozila MO i OS RH obavlja Glavna logistička baza. Produljenje registracije i promjenu korisnika vozila (preregistracija) za ustrojstvene jedinice MO obavlja Glavna logistička baza u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Registracija vozila MO i OS RH produljuje se jedanput godišnje, i to u mjesecu isteka važenja registracije.

Pravilnikom o registraciji i opremi te uvjetima za upravljanje vozilima Ministarstva unutarnjih poslova («Narodne novine», broj 55/94, 83/94, 57/96 i 142/03) propisuju se obilježja i oprema motornih i priključnih vozila MUP-a RH, uvjeti i način registracije vozila, uvjeti za njihovo upravljanje, registarske pločice te popis vozila. Ova se vozila registriraju u sjedištu Ministarstva unutarnjih poslova.

II. TEHNIČKI PREGLEDI VOZILA

Tehnički pregledi vozila obavljaju se radi provjere tehničke ispravnosti motornih i priključnih vozila, osim radnih strojeva. Na tehničkom pregledu utvrđuje se ima li vozilo propisane uređaje i opremu, jesu li ti uređaji i oprema ispravni te da li udovoljavaju propisanim uvjetima za sudjelovanje u prometu na cesti. O obavljenome tehničkom pregledu vozila vodi se evidencija.

Tehnički pregled vozila je djelatnost od općeg interesa.

Pravilnikom o tehničkim pregledima vozila («Narodne novine» 136/04) propisuju se uvjeti koje moraju ispunjavati objekti i prostor za obavljanje tehničkih pregleda vozila, uređaji i oprema stanice za tehnički pregled vozila, uvjeti i način obavljanja tehničkih pregleda vozila, način i rokovi za obavljanje preventivnih tehničkih pregleda, postupak isključivanja vozila iz prometa u stanici za tehnički pregled vozila, sadržaj, oblik, veličina i boja obrazaca u svezi s tehničkim pregledima i način vođenja evidencije o tehničkim pregledima te oblik, sadržaj, boja, veličina i postavljanje posebnog znaka kojim se označava važenje tehničkog pregleda vozila (prometne dozvole).

Tehnički pregled vozila može se ovjeriti ako se utvrdi da vozilo ima sve propisane i ispravne uređaje i opremu koji odgovaraju propisanim tehničkim uvjetima.

• Vrste tehničkih pregleda vozila

Redovni tehnički pregledi

Nova motorna i priključna vozila koja sudjeluju u prometu na cestama, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od prvog tehničkog pregleda i registracije vozila. Vozila stara dvije ili više godina, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom svakog 12. mjeseca od posljednjeg redovnog tehničkog pregleda. Rok važenja redovnog tehničkog pregleda (prometne dozvole) označava se s posebnim znakom - naljepnicom, na prednjoj strani vozila.

Preventivni tehnički pregledi

Na vozilima koja se daju u najam (rent a car), vozilima kojima se obavlja osposobljavanje kandidata za vozače (osim mopeda, motocikala i traktora u vlasništvu kandidata), vozilima kojima se obavlja taksi prijevoz, autobusima, teretnim i priključnim vozilima za prijevoz opasnih tvari, teretnim i priključnim vozilima čija najveća dopuštena masa prelazi 7.500 kg, obavljaju se preventivni tehnički pregledi. Iznimno od navedenog, preventivnim tehničkim pregledima ne podliježu vozila za stanovanje ili kampiranje, vozila za prijevoz pčela, teretna i priključna vatrogasna vozila, teretna i priključna vozila za zabavne radnje i priključna vozila za traktore. Preventivni tehnički pregledi vozila obavljaju se dnevno (dnevni preventivni tehnički pregled) i u propisanim rokovima (periodični tehnički pregled i periodični tehnički pregled kočnica).

Periodičnim tehničkim pregledima i periodičnim tehničkim pregledima kočnica vozila se podvrgavaju u slijedećim rokovima:

- vozila do dvije godine starosti, svakih 12 mjeseci od dana obavljenog redovnog tehničkog pregleda i pregledu kočnica svakih 12 mjeseci;
- vozila od dvije do sedam godina starosti, svakih 6 mjeseci od dana obavljenog redovnog tehničkog pregleda i pregledu kočnica svakih 12 mjeseci;
- vozila starija od sedam godina starosti, svaka 3 mjeseca od dana obavljenog redovnog tehničkog pregleda i pregledu kočnica svakih 12 mjeseci;
- vozila za prijevoz opasnih tvari, svaka 2 mjeseca od dana obavljenog redovnog tehničkog pregleda i pregledu kočnica svakih 12 mjeseci.

Izvanredni tehnički pregledi

Pravne i fizičke osobe kad proizvode, održavaju, popravljaju ili prepravljaju vozila ili stavljaju u promet vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila dužni su vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvoditi, stavljati u promet, održavati odnosno popravljati prema propisanim uvjetima nužnim za sigurno sudjelovanje vozila u prometu.

Pravne i fizičke osobe koje su ovlaštene za servisiranje i popravljavanje vozila, nakon popravka vozila kojem su u prometnoj nesreći ili na neki drugi način bili oštećeni sklopovi i uređaji koji su bitni s gledišta sigurnosti prometa, dužne su takvo vozilo podvrgnuti izvanrednom tehničkom pregledu i vlasniku odnosno korisniku vozila izdati potvrdu da je vozilo ispravno za sigurno sudjelovanje u prometu. Na isti su način navedene osobe dužne postupiti i u odnosu na vozila na kojima su izvršili obimniji popravak uređaja za upravljanje ili uređaja za zaustavljanje ili su izvršili ugradnju, preinaku ili popravak uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila.

Izvanrednom tehničkom pregledu vlasnici su dužni podvrgnuti i motorno ili priključno vozilo koje je isključeno iz prometa od strane policijskog službenika.

Na izvanredni tehnički pregled policijski će službenik uputiti i vozilo za koje se opravdano sumnja da mu je ovjerena tehnička ispravnost, a nije bilo na tehničkom pregledu ili da tehnički pregled nije propisno obavljen.

- **Nepodudaranje podataka iz dokumenata vozila sa stvarnim podacima vozila**

Na tehničkom pregledu mora se utvrditi odgovaraju li podaci u prometnim dokumentima (prometnoj dozvoli i knjižici vozila) stvarnim podacima vozila koje je dovezeno na redovni tehnički pregled. Ako se utvrdi da podaci u dokumentaciji vozila ne odgovaraju stvarnim podacima vozila, odnosno da svi podaci nisu uneseni u prometnu dozvolu ili knjižicu vozila, tehnička ispravnost vozila i važenje prometne dozvole ne smije se ovjeriti. Za takvo vozilo izdaje se registracijski list s točnim podacima, a vlasnik takvog vozila upućuje se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta radi usklađivanja podataka odnosno pribavljanja ispravnih dokumenata. Iznimno od navedenog, ukoliko stanica za tehnički pregled utvrdi da je u knjižici vozila ili u prometnoj dozvoli neki od podataka greškom upisan pogrešno, izdati će novu prometnu dozvolu odnosno knjižicu vozila, a dokumente s pogrešnim podacima dostaviti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji kod koje se vozilo nalazi u evidenciji, uz naznaku koji su podaci bili pogrešno upisani.

Ako se utvrdi da su podaci na vozilu usklađeni s dokumentima o vozilu, a osnovano se posumnja da su podaci na vozilu ili u dokumentima o vozilu prepravljani, tehnički pregled i produljenje važenja prometne dozvole će se ovjeriti, a na prvoj stranici u gornjem desnom uglu obrasca za produljenje registracije utisnut će se pečat "PS" (podaci sumnjivi) dimenzije 1x1 cm u crvenoj boji. O takvom slučaju stanica za tehnički pregled vozila dužna je u roku od tri dana obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju kod koje se vozilo nalazi u evidenciji.

Za vozilo koje nema utisnut broj šasije ili taj broj nije utisnut na pločici proizvođača vozila, tehnički pregled vozila može se ovjeriti samo ako se prethodno na osnovi naloga nadležnog tijela utisnu odgovarajući brojevi. U tom slučaju izdaje se nova prometna dozvola i u postojeću knjižicu vozila upisuju naknadno utisnuti brojevi šasije.

- **Stanice za tehnički pregled vozila**

Tehnički pregledi vozila obavljaju se u stanicama za tehnički pregled vozila koje za to ispunjavaju propisane uvjete i imaju ovlaštenje, a obavljaju ih ovlašteni djelatnici stručne organizacije koju na temelju javnog natječaja ovlasti MUP. Tehničke preglede vozila mogu obavljati i pravne osobe (sa svojim djelatnicima u radnom odnosu), u onim stanicama za tehnički pregled vozila u kojima su imale ovlaštenje i obavljale tehničke preglede prije stupanja na snagu Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 105/04).

Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila, a za to nema ovlaštenje, a novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Tehnički pregled vozila u pravilu se ne smije obavljati izvan objekta stanice za tehnički pregled vozila, osim u slučajevima propisanim Pravilnikom o tehničkim pregledima vozila.

Naknadu za redovni, preventivni i izvanredni tehnički pregled vozila plaća vlasnik vozila. Vlasnik vozila ne plaća naknadu za izvanredni tehnički pregled, kada je vozilo od strane policijskog službenika upućeno na izvanredni tehnički pregled ako se na takvom pregledu utvrdi da je vozilo ispravno. Naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, prema kategorijama vozila, jednaka je na teritoriju Republike Hrvatske. Visinu naknade propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog stručne organizacije.

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je obavljati tehnički pregled vozila na propisanim, umjerenim i ispravnim uređajima i opremi, prema propisima o tehničkim pregledima. Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da se tehnički pregled vozila obavlja na uređajima i opremi koji za to nisu propisani i umjereni, ispravni ili suprotno propisima o tehničkim pregledima. Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je voditi propisane evidencije, te obrađivati podatke o tehničkim pregledima i utvrđenim neispravnostima vozila. Ti podaci dostavljaju se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji na čijem području stanica ima sjedište, a određeni podaci i stručnoj organizaciji ovlaštenoj od strane MUP-a. Novčanom kaznom od 3.000,00 do 12.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne vodi propisane evidencije ili ne obrađuje podatke ili te podatke ne dostavlja policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji te stručnoj organizaciji, a novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je održavati u ispravnom i urednom stanju objekt, uređaje i opremu. Uređaji i oprema za tehničke preglede vozila podvrgavaju se umjeravanju prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima jednom godišnje, a kontroli ispravnosti najmanje svaka 3 mjeseca. Umjeravanje uređaja i opreme obavlja organizacija koja je za to ovlaštena prema propisima o mjerilima, a nadzor obavlja stručna organizacija. Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne održava u ispravnom i urednom stanju objekt, uređaje i opremu stanice za tehnički pregled vozila ili uređaje i opremu ne podvrgava obveznom umjeravanju i nadzoru, a novčanom kaznom od 1.500,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

- **Nadzornik tehničke ispravnosti vozila**

Tehničke preglede vozila obavljaju osobe sa završenom stručnom spremom za zanimanje nadzornik tehničke ispravnosti vozila i koje imaju vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije i dopuštenje (licencu) Ministarstva unutarnjih poslova.

Nadzornik može biti i osoba sa završenom stručnom spremom za zanimanje automehaničar ili autoelektričar, s najmanje dvije godine iskustva u održavanju motornih vozila, položenim posebnim ispitom za nadzornika tehničke ispravnosti vozila kod organizacije za osposobljavanje osoba za zanimanje nadzornika, vozačkom dozvolom za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije i dopuštanjem (licencom) Ministarstva unutarnjih poslova. Program ispita za nadzornika tehničke ispravnosti vozila donosi MUP na prijedlog stručne organizacije.

Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako u stanici za tehnički pregled vozila tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu), a novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Nadzornici tehničke ispravnosti vozila dužni su u stanicama za tehnički pregled vozila nositi zaštitnu odjeću propisanu općim aktom stručne organizacije ovlaštene od strane MUP-a, kao i identifikacijsku karticu na kojoj je ispisan naziv stanice za tehnički pregled vozila, funkcija, te ime i prezime nadzornika.

Ako nadzornik na tehničkom pregledu vozila utvrdi da su uređaji za upravljanje ili za zaustavljanje ili za pogon na tekući plin na vozilu neispravni toliko da bi takvo vozilo ugrozilo sigurnost prometa na cestama, zabranit će vozaču da se vozilo uključi u promet na cesti dok se ne uklone neispravnosti. Ako se vozač takvim vozilom uključi u promet na cesti, stanica za tehnički pregled vozila obavijestit će odmah o tome najbližu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne obavijesti najbližu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju da se vozač s neispravnim uređajima za upravljanje, zaustavljanje i pogonom na tekući plin utvrđenim na tehničkom pregledu uključio u promet unatoč zabrani nadzornika tehničke ispravnosti vozila, a novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Nadzornici i referenti za poslove registracije vozila dužni su pristupiti provjeri stručnosti svake druge godine. Provjeru stručnosti provodi stručna organizacija ovlaštena od strane MUP-a. Nadzorniku i referentu za poslove registracije vozila koji ne pristupi provjeri stručnosti ili na toj provjeri ne zadovolji, stanica za tehnički pregled ne smije dopustiti obavljanje poslova tehničkog pregleda i registracije vozila za vrijeme dok na toj provjeri ne zadovolji. Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da tehničke preglede ili poslove registracije vozila obavljaju osobe koje nisu pristupile provjeri stručnosti ili na toj provjeri nisu zadovoljile, a novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi. Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kn kaznit će se za prekršaj nadzornik ili referent za poslove registracije vozila ako obavlja poslove, a da nije pristupio provjeri stručnosti ili na toj provjeri nije zadovoljio.

- **Upravni i inspekcijski nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila i radom nadzornika tehničke ispravnosti vozila**

Upravni i inspekcijski nadzor nad radom stanica za tehnički pregled vozila obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova. Ako ovlašteni policijski službenik Ministarstva unutarnjih poslova utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ne koristi propisane, umjerene i ispravne uređaje i opremu, ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima, ili

da tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu), ili ako povjerene poslove stanica za tehnički pregled vozila ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila i prema općim aktima stručne organizacije, rješenjem će privremeno zabraniti rad stanice i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka. Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Ako stanica za tehnički pregled vozila ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila. Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila u objektu i prostoru koji ne udovoljava propisanim uvjetima, ili ako tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu), ili ako povjerene poslove ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila ili prema općim aktima stručne organizacije ili za vrijeme privremene zabrane rada, a novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Ako ovlašteni policijski službenik u obavljanju nadzora nad radom stanice za tehnički pregled vozila utvrdi da nadzornik odnosno referent za poslove registracije vozila, tehničke preglede vozila ili poslove registracije vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima, Ministarstvo unutarnjih poslova rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od jednog mjeseca.

Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila kojem su neispravni uređaji za zaustavljanje, upravljanje ili za pogon vozila plinom, MUP će mu rješenjem oduzeti dopuštenje (licencu) za obavljanje tehničkih pregleda vozila na šest mjeseci.

Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila na kojem nije izvršen tehnički pregled, MUP će mu oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od dvije godine.

Ako referent za poslove registracije vozila registrira vozilo suprotno propisima ili ovjeri produljenje valjanosti prometne dozvole, a da za vozilo nisu plaćene propisane obveze, MUP će mu rješenjem privremeno oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od dvije godine.

Ako je zbog ovjere tehničke ispravnosti vozila kojem su neispravni uređaji za zaustavljanje, upravljanje ili za pogon vozila plinom, odnosno zbog ovjere tehničke ispravnosti vozila na kojem nije izvršen tehnički pregled izazvana prometna nesreća, MUP će nadzorniku rješenjem oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od pet godina.

Po proteku vremena na koje je nadzorniku odnosno referentu za poslove registracije oduzeta licenca, dopustit će mu se obavljanje tehničkih pregleda vozila i poslova u vezi s registracijom vozila nakon što zadovolji na provjeri stručnosti.

Protiv rješenja o oduzimanju licence ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi, odnosno dozvoli da u stanici za tehnički pregled vozila obavlja poslove nadzornik tehničke ispravnosti vozila ili referent za poslove registracije vozila kojemu je oduzeto dopuštenje ili koji nije zadovoljio na provjeri stručnosti nakon proteka vremena na koje mu je oduzeto dopuštenje, a novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kn kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kn kaznit će se za prekršaj referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila koji poslove registracije vozila ili tehničkih pregleda vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima.

III. STRUČNA ORGANIZACIJA OVLAŠTENA OD STRANE MUP-a

Poslove organiziranja i jedinstvenog provođenja tehničkih pregleda vozila, organiziranja poslova registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila i izdavanja pokusnih pločica kao javne ovlasti, obavlja stručna organizacija koju na temelju javnog natječaja ovlasti Ministarstvo unutarnjih poslova.

Ovlaštena stručna organizacija mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1) prostorne i materijalno-tehničke uvjete koji osiguravaju obavljanje poslova na teritoriju Republike Hrvatske - ovlaštena stručna organizacija mora imati u vlasništvu ili zakupu prostore i materijalno-tehnička sredstva potrebna za obavljanje dodijeljenih joj poslova kao javnih ovlasti, te mora imati odgovarajući prostor za provođenje teorijske obuke (učionica u koju se može smjestiti najmanje 20 osoba) i praktične obuke (uređaje za tehnički pregled svih kategorija vozila) nadzornika tehničke ispravnosti vozila i referenata za poslove registracije vozila

2) odgovarajuće stručne kadrove - ovlaštena stručna organizacija mora u radnom odnosu imati:

1. potreban broj ovlaštenih nadzornika tehničke ispravnosti vozila i referenata za poslove registracije vozila, sukladno normativu za obavljanje tehničkih pregleda i registracije vozila,

2. najmanje jednog djelatnika visoke stručne spreme tehničkog smjera – na 150.000 registriranih vozila,

3. najmanje šest djelatnika s visokom stručnom spremom, od čega najmanje jednog djelatnika pravne struke, jednog informatičke struke i jednog ekonomske struke.

3) organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje poslova - ovlaštena stručna organizacija mora imati organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje dodijeljenih joj poslova kao javnih ovlasti, a prvenstveno obavljanje sljedećih poslova:

1. praćenje, stručno vođenje i koordiniranje rada u sklopu jedinstvenog sustava tehničkih pregleda i registracije vozila; izrada prijedloga akata koje na temelju zakonskih ovlasti donosi ministar unutarnjih poslova; izrada općih akata iz članka 273. stavak 5. Zakona o sigurnosti prometa na cestama; obavljanje stručnog nadzora iz članka 273. stavka 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama; priprema i izdavanje stručnih publikacija neophodnih za uspješno obavljanje poslova jedinstvenog organiziranja i provođenja tehničkih pregleda vozila, registracije vozila i izdavanja pokusnih pločica,

2. održavanje ispitnih uređaja u stanicama za tehnički pregled vozila i kontrolu ispravnosti uređaja i opreme za tehnički pregled vozila,

3. ovlašteno umjeravanje uređaja i opreme koji se koriste pri tehničkom pregledu vozila.

4) odgovarajuću informatičku i tehničku podršku za obavljanje povjerenih poslova - ovlaštena stručna organizacija mora imati odgovarajuću informatičku i tehničku opremu za obavljanje povjerenih poslova, koja omogućuje povezanost svih stanica za tehnički pregled vozila u jedinstveni informatički sustav, jedinstvenu bazu podataka te informatičku povezanost s drugim subjektima (nadležnim državnim tijelima i dr.). Ovlaštena stručna organizacija mora imati razvijeno jedinstveno programsko rješenje za automatsku obradu podataka o tehničkim pregledima vozila, obavljenoj registraciji vozila i ovjerenom produženju valjanosti prometne dozvole, uz osiguravanje točnosti i tajnosti prikupljenih podataka.

Ako stručna organizacija ne obavlja povjerene joj poslove stručno i u skladu s propisima, Ministarstvo unutarnjih poslova oduzet će joj ovlaštenje. U tom slučaju Ministarstvo unutarnjih poslova preuzeti će obavljanje navedenih poslova i stručnog

nadzora nad radom stanica za tehnički pregled vozila, dok ne ovlasti drugu stručnu organizaciju.

Stručna organizacija ovlaštena od strane MUP-a općim aktima uređuje odnose od interesa za jedinstveno organiziranje i obavljanje tehničkih pregleda i registracije vozila u stanicama za tehnički pregled vozila te izdavanje pokusnih pločica, utvrđuje normative i vrednovanje rezultata rada djelatnika stanica za tehnički pregled vozila, te uređuje i obavlja i druge poslove na temelju ovlaštenja određenih Zakonom o sigurnosti prometa na cestama. U obavljanju navedenih poslova stručna organizacija prati i usklađuje rad, usklađuje kriterije, pruža stručnu i drugu pomoć stanicama za tehnički pregled vozila, obavlja stručni nadzor i druge stručne poslove koji joj propisom ministra unutarnjih poslova budu povjereni, te surađuje sa istim ili sličnim tijelima u zemlji i svijetu.

Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja upravni i inspekcijski nadzor nad radom stručne organizacije, kao i nadzor nad zakonitošću njenih općih akata, koje može obustaviti od izvršenja.

IV. KAZNENA DJELA KOJA RADNICI U STANICAMA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA MOGU POČINITI NESAVJESNIM RADOM

U cilju osiguranja permanentnog zakonitog rada u stanicama za tehnički pregled vozila, zakonodavac je propisao da poslove nadzornika tehničke ispravnosti vozila i referenta za poslove registracije vozila mogu obavljati samo osobe koje za to imaju dopuštenje (licencu) MUP-a, propisao je obvezatnu provjeru stručnosti za navedene osobe i zabranu rada istima dok na provjeri stručnosti ne zadovolje, te je propisao upravni i inspeksijski nadzor Ministarstva unutarnjih poslova nad njihovim radom.

Obavljanjem poslova tehničkih pregleda vozila i registracije vozila u stanicama za tehnički pregled vozila vrši se javna ovlast, stoga je razumljiva stalna kontrola rada i provjera znanja osoba koje te poslove obavljaju.

Već je ranije navedeno u kojim slučajevima i na koje vrijeme MUP može oduzeti dopuštenje (licencu) nadzorniku tehničke ispravnosti vozila odnosno referentu za poslove registracije vozila.

No, gubitak dopuštenja (licence), kao i već navedene prekršajne novčane kazne, nisu jedine posljedice koje mogu nastupiti uslijed nesavjesnog rada referenata za poslove registracije vozila odnosno nadzornika tehničke ispravnosti vozila. Njihov nesavjestan rad može dovesti do počinjenja čitavog niza kaznenih djela, od kojih je svakako najčešće **Zlouporaba položaja i ovlasti**, koje je u **Kaznenom zakonu** svrstano u

- **Kaznena djela protiv službene dužnosti.**

Ovo kazneno djelo čini službena ili odgovorna osoba koja s ciljem pribavljanja kakve neimovinske koristi sebi ili drugome, ili s ciljem uzrokovanja kakve štete drugome, iskoristi svoj položaj ili ovlast, prekorači granice svoje ovlasti ili ne obavi svoju dužnost. Ovo se djelo kažnjava, ovisno o težini posljedice, novčanom kaznom ili kaznom zatvora do deset godina.

U istu grupu kaznenih djela svrstana su i sljedeća djela:

- **Nesavjestan rad u službi** čini službena ili odgovorna osoba koja kršenjem zakona ili drugih propisa, propuštanjem dužnog nadzora ili na drugi način očito nesavjesno postupa u obavljanju službe, pa time prouzroči težu povredu prava drugoga ili znatnu imovinsku štetu. Za počinjenje ovog djela propisana je novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine.

- **Pronevjeru** čini onaj tko protupravno prisvoji novac, vrijednosne papire ili druge pokretne stvari koje su mu povjerene u službi ili uopće na radu. Kazna za ovo djelo, ovisno o težini posljedice, može biti novčana ili kazna zatvora do deset godina.

- **Neovlaštenu uporabu** čini onaj tko neovlašteno uporabi novac, vrijednosne papire ili druge pokretne stvari koje su mu povjerene u službi ili uopće na radu, ili su mu u svezi sa službom ili radom dostupne, ili te stvari drugome dade na uporabu. Za ovo djelo propisana je novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine.

- **Primanje mita** čini službena ili odgovorna osoba koja zahtijeva ili primi dar ili kakvu drugu korist, ili koja primi obećanje dara ili kakve koristi da u granicama svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koju ne bi smjela obaviti, ili da ne obavi službenu ili drugu radnju koju bi morala obaviti. Za ovo djelo, ovisno o njegovoj težini, propisana je novčana kazna ili zatvora do pet godina, a primljeni dar ili druga imovinska korist oduzeti će se.

- **Protuzakonitu naplatu i isplatu** čini službena ili odgovorna osoba koja od nekoga naplati nešto što on nije dužan platiti ili naplati više nego što je dužan platiti, ili koja pri isplati ili predaji kakvih stvari manje isplati odnosno preda. Ovo se djelo kažnjava novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine.

- **Odavanje službene tajne** čini onaj tko neovlašteno drugome priopći, preda ili na drugi način učini pristupačnim podatke koji su službena tajna ili pribavi takve podatke s ciljem da ih preda nepozvanoj osobi. Ovo se djelo, ovisno o težini, kažnjava novčanom kaznom ili kaznom zatvora do deset godina.

- **Kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava**

- **Krivotvorenje isprave** čini onaj tko izradi lažnu ispravu ili preinači pravu s ciljem da se takva isprava uporabi kao prava, kao i onaj tko lažnu ili preinačenu ispravu uporabi kao pravu ili je nabavi radi uporabe. Ovo se djelo, ovisno o težini, kažnjava novčanom kaznom ili kaznom zatvora do pet godina, a kažnjiv je i pokušaj.

- **Krivotvorenje službene isprave** čini službena ili odgovorna osoba koja u službenu ili poslovnu ispravu, knjigu ili spis unese neistinite podatke ili ne unese kakav važan podatak, ili svojim potpisom odnosno službenim pečatom ovjeri takvu ispravu, knjigu ili spis s neistinitim sadržajem, ili koja svojim potpisom odnosno službenim pečatom omogući izradbu isprave, knjige ili spisa s neistinitim sadržajem. Ovo kazneno djelo čini i službena ili odgovorna osoba koja neistinitu službenu ili poslovnu ispravu, knjigu ili spis uporabi u službi ili poslovanju kao da su istiniti, ili koja istinitu ispravu, knjigu ili spis uništi, prikrije, u većoj mjeri ošteti ili na drugi način učini neuporabljivim. Za počinjenje ovog djela propisana je kazna zatvora od tri mjeseca do pet godina.

- **Posebni slučajevi krivotvorenja isprave** - Počinjenjem kaznenog djela krivotvorenja isprave smatrat će se i postupanje kad:

- 1) tko kakav papir, blanket ili kakav drugi predmet na koji je neka osoba stavila svoj potpis neovlašteno popuni kakvom izjavom koja ima vrijednost za pravne odnose,
- 2) tko drugoga obmane u sadržaju kakve isprave i ovaj stavi svoj potpis na tu ispravu, držeći da se potpisuje pod kakvu drugu ispravu ili pod kakav drugi sadržaj,
- 3) tko ispravu izda u ime druge osobe bez njezinog ovlaštenja ili u ime osobe koja ne postoji,
- 4) tko kao izdavatelj isprave uz svoj potpis stavi da ima kakav položaj ili čin, iako nema takav položaj ili čin, a ovaj ima bitni utjecaj na dokaznu moć isprave,
- 5) tko ispravu načini na taj način da neovlašteno uporabi pravi pečat ili znak.

- **Kaznena djela protiv javnog reda**

- **Sprječavanje službene osobe u obavljanju službene dužnosti** čini onaj tko silom ili prijetnjom da će izravno uporabiti silu spriječi službenu osobu u obavljanju službene radnje koju je poduzela u okviru svoje ovlasti ili je na isti način prisili na obavljanje službene radnje. Za ovo djelo propisana je, ovisno o njegovoj težini, kazna zatvora od tri mjeseca do pet godina. Ukoliko je počinitelj ovog djela bio izazvan protuzakonom, bezobzirnim ili grubim postupanjem službene osobe ili osobe koja joj ovlašteno pomaže, može se osloboditi kazne.

- **Oduzimanje ili uništenje službenog pečata ili službenog spisa** čini onaj tko protupravno oduzme, sakrije, uništi, ošteti ili na drugi način učini neuporabljivim službeni pečat, knjigu, spis ili ispravu koja pripada državnom tijelu ili organizaciji koja vrši javne ovlasti ili se kod njih nalazi, kaznit će se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine. Kod ovog djela kažnjiv je i pokušaj.

- **Kaznena djela protiv imovine**

- **Povredu tajnosti, cjelovitosti i dostupnosti računalnih podataka, programa ili sustava** čini onaj:

- 1) tko unatoč zaštitnim mjerama neovlašteno pristupi računalnom sustavu,
- 2) tko s ciljem onemogućiti ili otežati rad ili korištenje računalnih podataka ili programa, računalnog sustava ili računalnu komunikaciju,
- 3) tko neovlašteno ošteti, izmijeni, izbriše, uništi ili na drugi način učini neuporabljivim ili nedostupnim tuđe računalne podatke ili programe,

4) tko presretne ili snimi nejavni prijenos računalnih podataka koji mu nisu namijenjeni prema računalnom sustavu, iz njega ili unutar njega, uključujući i elektromagnetske emisije računalnog sustava koji prenosi te podatke, ili tko omogući nepozvanoj osobi da se upozna s takvim podacima,

5) tko neovlašteno izrađuje, nabavlja, uvozi, raspačava, prodaje, posjeduje ili čini drugome dostupne posebne naprave, sredstva, računalne podatke ili programe stvorene ili prilagođene za činj enje ovog kaznenog djela.

Ovo se djelo, ovisno o težini, kažnjava novčanom kaznom ili kaznom zatvora do pet godina, a kažnjiv je i pokušaj.

- **Računalno krivotvorenje** čini onaj tko neovlašteno izradi, unese, izmijeni, izbriše ili učini neuporabljivim računalne podatke ili programe koji imaju vrijednost za pravne odnose, u namjeri da se oni uporb e kao pravi ili sam uporabi takve podatke ili programe, kao i onaj tko neovlašteno izrađuje, nabavlja, prodaje, posjeduje ili čini drugome dostupne posebne naprave, sredstva, računalne podatke ili programe stvorene ili prilagođene za činj enje ovog kaznenog djela. Ovo se djelo, ovisno o težini, kažnjava novčanom kaznom ili kaznom zatvora do pet godina, a kažnjiv je i pokušaj.

- **Računalnu prijevaru** čini onaj tko s ciljem da sebi ili drugome pribavi protupravnu imovinsku korist unese, koristi, izmijeni, izbriše ili na drugi način učini neuporabljivim računalne podatke ili programe, ili onemogući ili oteža rad ili korištenje računalnog sustava ili programa i na taj način prouzroči štetu drugome, kao i onaj tko neovlašteno izrađuje, nabavlja, prodaje, posjeduje ili čini drugome dostupne posebne naprave, sredstva, računalne podatke ili programe stvorene ili prilagođene za činj enje ovog kaznenog djela. Ovo se djelo, ovisno o težini, kažnjava novčanom kaznom ili kaznom zatvora do pet godina, a kažnjiv je i pokušaj.

V. ODGOVORNOST PRAVNIH OSOBA ZA KAZNENA DJELA

Osim osobne kazнено-pravne odgovornosti, nesavjestan rad nadzornika tehničke ispravnosti vozila i referenata za poslove registracije vozila može dovesti do odgovornosti pravne osobe – poslodavca, za kazнено djelo koje su nadzornici ili referenti počinili. Ova odgovornost temelji se na odredbama **Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela**. Naime, pravna će se osoba kazniti za kazнено djelo odgovorne osobe ako se njime povređuje neka dužnost pravne osobe ili je njime pravna osoba ostvarila ili trebala ostvariti protupravnu imovinsku korist za sebe ili drugoga.

U smislu ovog zakona, odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe. Odgovornost pravne osobe temelji se na krivnji odgovorne osobe.

Kazнено-pravne sankcije koje zakon predviđa za pravnu osobu su kazna (novčana i ukidanje pravne osobe), uvjetna osuda (umjesto novčane kazne), te sigurnosne mjere (zabrana obavljanja određene djelatnosti ili poslova, zabrana stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija, zabrana poslovanja s korisnicima državnog i lokalnog proračuna i oduzimanje predmeta).

VI. ODGOVORNOST RADNIKA ZA ŠTETU UZROKOVANU POSLODAVCU

Nadzornici tehničke ispravnosti vozila i referenti za poslove registracije vozila zaposleni su kod određenog poslodavca (stručna organizacija koju na temelju javnog natječaja ovlasti MUP odnosno pravna osoba ovlaštena za obavljanje tehničkih pregleda vozila prije stupanja na snagu Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 105/04)), te su s istim zaključili ugovor o radu za obavljanje navedenih poslova. Takvim su se ugovorom obvezali da će osobno obavljati ugovorene poslove, dok se poslodavac obvezao da će im za njihov rad isplatiti ugovorenu plaću te osigurati sva prava predviđena Zakonom o radu odnosno pravilnikom o radu.

No osim prava, radnik u radnom odnosu ima i odgovornosti, i to prvenstveno za savjesno i pravovremeno obavljanje ugovorenih poslova. Ukoliko radnik na radu ili u svezi s radom namjerno ili zbog krajnje nepažnje uzrokuje štetu poslodavcu, dužan je istu naknaditi. Ako štetu uzrokuje više radnika, svaki odgovara za dio štete koji je uzrokovao. Ukoliko se za svakog radnika ne može utvrditi dio štete koji je on uzrokovao, smatra se da su svi radnici podjednako odgovorni i štetu naknađuju u jednakim dijelovima. Ako je više radnika uzrokovalo štetu kaznenim djelom s namjerom, za štetu odgovaraju solidarno. Drugim riječima, poslodavac može štetu naplatiti od bilo kojeg radnika, a on ima pravo od ostalih radnika zahtijevati povrat razmjernog dijela štete.

Ako bi utvrđivanje visine štete uzrokovalo nerazmjerne troškove, može se kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu unaprijed za određene štetne radnje predvidjeti iznos naknade štete. Ako je uzrokovana šteta mnogo veća od utvrđenog iznosa naknade, poslodavac može zahtijevati naknadu u visini stvarno pretrpljene i utvrđene štete.

Radnik koji na radu ili u vezi s radom, namjerno ili zbog krajnje nepažnje uzrokuje štetu trećoj osobi, a štetu je naknadio poslodavac, dužan je poslodavcu naknaditi iznos naknade isplaćene trećoj osobi.

Pisano upozorenje na obveze iz radnog odnosa je najblaža mjera koju Zakon o radu propisuje za povredu tih obveza, a sadrži napomenu da će se u slučaju nastavka kršenja obveza otkazati ugovor o radu. Otkaz ugovora o radu najteža je mjera propisana Zakonom o radu, a ovisno o težini povrede obveze iz radnog odnosa otkaz može biti redoviti (uz ugovoreni ili propisani otkazni rok) ili izvanredni (bez otkaznog roka).